N°. 222. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f [illegible] in het jaar; die van de Courant alleen f [illegible] en die van het Bijblad alleen f 16.

De prijs der advertentien is [illegible] voor elken regel bij iedere plaatsing behalve de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 20 SEPTEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *den 19den September.*

Op heden is de zitting der Staten-Generaal door den Koning met de volgende rede geopend:

MIJNE HEEREN!

Andermaal, na het gewone reces, bevind Ik Mij in Uw midden. Met genoegen zie Ik Mij tot Vertegenwoordigers van een Volk, hetwelk Mij de ondubbelzinnigste, de hartelijkste bewijzen geeft van genegenheid en gehechtheid.

Bij het hervatten Uwer gewone werkzaamheden, mag Ik U de verzekering herhalen, dat Ik de beste verstandhouding blijf bewaren met de overige Mogendheden. In de laatste maanden ontving Ik bewijzen van belangstelling, welke Ik hoog waardeer.

De vredelievende staatkunde door Mijne Regering gevolgd stelt in de gelegenheid geene pogingen te verzuimen, om het vrije handelsverkeer tusschen Nederland en andere Staten uit te breiden.

De zee- en landmagt blijven, voor zooveel de beperktheid der middelen het toelaat, eervol aan hare roeping voldoen.

Onze scheepsmagt vertoont zich in onderscheidene zeeën. Hierdoor worden betrekkingen onderhouden, en wordt er steun verleend aan de nationale vlag en scheepvaart.

De ondervinding wijst meer en meer de noodzakelijkheid aan om den graad van geoefendheid der landmagt te verhoogen, zoowel door de militie langer onder de wapenen te houden, als door vereenigingen [illegible]

De toestand der Koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen is, in het algemeen, gunstig.

In de binnenlanden van Sumatra werd de rust gestoord, doch met geringe krachtsontwikkeling hersteld.

Evenzoo is het te vertrouwen, dat aan vernieuwde woelingen van Chinezen op Borneo weldra een einde zal worden gemaakt.

In de Molukken hebben, tot Mijn leedwezen, aard- en zeebevingen zware verwoestingen aangerigt. Door de maatregelen van het Bestuur en door de belangstelling van het algemeen is deze ramp aanmerkelijk gelenigd.

Aan het veelomvattende werk der verbetering van onze voornaamste rivieren werd met kracht gearbeid. Aanvankelijk zijn de uitkomsten voldoende.

Landbouw, fabriekwezen en nijverheid verkeeren in gunstigen toestand. De meer en meer opgewekte ondernemingsgeest der ingezetenen deed het oog vestigen op onderscheidene nieuwe werken, waardoor de gemeenschap te water en te land zal worden bevorderd, of nieuwe gronden ter ontginning aan den landbouw zullen worden verstrekt.

Waar het algemeen belang het vereischt, wordt de inspanning der ingezetenen door bijdragen van het Rijk ondersteund.

De werken tot verbinding van Nederland met het buitenland erlangen meer en meer uitbreiding. De reeds vroeger goedgekeurde spoorwegen naderen hunne voltooijing. Aanvragen tot nieuwe vergunningen worden zooveel mogelijk bevorderd.

Ook de electro-magnetische telegraaflijnen worden bij voortduring vermeerderd en verbeterd. De onlangs, voor rekening van bijzondere personen, aangelegde lijn naar Engeland is voor onzen handel van groot gewigt.

Mogt men zich verheugen in het welslagen van de grootsche onderneming der droogmaking van het Haarlemmermeer, niet minder verblijdend zijn de uitkomsten, aanvankelijk door den verkoop der blootgelegde gronden verkregen.

Voor zooveel men kan opmaken uit de berigten, welke nog slechts gedeeltelijk verzameld zijn, zal de oogst niet boven de middelmatige te rekenen wezen. Ofschoon de bekommering hierdoor in den laatsten tijd bij sommigen ontstaan, eenigzins overdreven moge schijnen, heb Ik echter voorloopig maatregelen genomen, om den invoer der eerste levensbehoeften, reeds niet noemenswaardig bezwaard, verder van belemmering te ontheffen.

Voorspoedig is ook dit jaar de toestand van handel, scheepvaart en scheepsbouw. Deze takken van volkswelvaart gaan voort zich uit te breiden.

De geldmiddelen des Rijks zijn insgelijks in gewenschten staat. De goede verwachtingen omtrent de uitkomsten van de dienst des vorigen jaars zijn niet te leur gesteld. Het laat zich aanzien, dat ook de loopende dienst stof tot tevredenheid zal opleveren.

Onvoorziene omstandigheden hebben de volkomene uitvoering verhinderd der wet tot renteverminderinge. Nieuwe voorstellen tot voortgezette delging van 's Lands schuld zullen weldra aan Uwe beraadslaging worden onderworpen.

Deze zitting zal, zoo Ik vertrouw, en gelijk het de ernstige wensch is Mijner Regering, de gelegenheid schenken, om belangrijke onderwerpen van wetgeving tot afdoening te brengen.

Ons aller streven zal zamenloopen in één doel: het welzijn des lieven Vaderlands, onder den zegen des Allerhoogsten, met al onze krachten voor te staan.

Ik verklaar de zitting der Staten-Generaal geopend.

Bij besluit van den 16den September jl., n°. 32, heeft Z. M. goedgevonden de benoeming van *P. de Muijnk*, burgemeester van St. Kruis, tot secretaris dier gemeente met Hoogstdeszelfs goedkeuring te bekrachtigen.

Bij Zr. Ms. besluit van den 12den September 1853, n°. 35, is aan *J. M. L. Mispelblom Beijer*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend als plaatsvervanger van den kantonregter te Wychen.

Bij Koninklijk besluit van den 15den September 1853, n°. 80, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Kockengen c. a., de heer *J. R. Seilberger*, thans commies der 1ste klasse bij 's Rijks belastingen te Abcoude.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Na voorafgaand vergelijkend examen is, bij beschikking van den Minister van Binnenlandsche Zaken, benoemd tot opzigter van den waterstaat in het 10de district (Zuidholland) *Jan David Berkhout.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Te Marseille zijn berigten uit Konstantinopel van den 5den dezer ontvangen. Volgens dezelve had de Turksche regering nog niet kunnen beletten dat geschriften van eene opruijende strekking des nachts op de muren van Konstantinopel wierden aangeplakt. Bij de afzending dezer berigten heerschte er steeds niet weinig gisting onder de bevolking. De minister van finantien was door den Sultan gemagtigd om 48 millioen piasters (ongeveer zes millioen guldens) op te nemen, doch dit was hem nog niet gelukt. Geruchten van eene aanstaande vredebreuk waren allerwege in omloop.

Aan de *Indépendance Belge* wordt door een doorgaans goed onderrigten correspondent het volgende uit Konstantinopel geschreven onder dagteekening van den 5den dezer:

„Men vraagt hier met bezorgdheid wat de mogendheden thans zullen doen, nu de Porte weigert de te Weenen ontworpen nota aan te nemen. Volgens de verwachting van hen die met den staat der zaken wel bekend zijn, zullen zij instructien zenden strekkende om de Porte over te halen tot het intrekken der door haar voorgestelde wijzigingen, als zijnde de eenige hinderpaal die nog aan de vereffening van het geschil en aan de verzekering des vredes in den weg staat. Doch het schijnt zeker dat elke dergelijke poging onvermijdelijk schipbreuk zal lijden op het onverzettelijke besluit van den Divan. De Turken hebben vast besloten niets meer toe te geven; en zij zullen geen stap verder gaan dan de reeds gedane inwilligingen.

„Intusschen gaan de Turken voort zich tot tegenweer te bereiden met zooveel ijver als of zij op geen bijstand rekenen en, in de stonde des gevaars alleen zullen staan. Zij weten dat in eene koene verwering voor hen de eenige kans op behoud gelegen is; dat de zaak van den lafhartige geen deelneming wekt, en dat zij door een manmoedig gedrag ook in den hoogsten nood elk edelaardig gemoed voor zich zullen winnen. Er zijn onder de Turken velen, die zich overtuigd houden dat de gouvernementen van westelijk Europa door de publieke opinie zullen worden gedrongen Turkije bij te staan, zoo maar Turkije zelf zijne zaak niet verloren geeft.

„ Aan de Hospodars van Moldavie en Wallachije is door de Porte op nieuw bevel gezonden om onverwijld hun land te verlaten, indien zij in de vrije uitoefening van hun gezag belemmerd en belet worden de regelmatige betrekking met des Sultans gouvernement aan te houden en de gewone schatting aan hetzelve te betalen."

Het *Journal des Débats* van gisteren deelt het volgende mede: „ Zoo wij wel onderrigt zijn, hebben de bondgenooten der Porte, met name Frankrijk en Engeland, haar vertoogen doen toekomen over het gevaarlijke van eene voorwaardelijke aanneming der voorgeslagen schikking. Zoodra zij van de verlangde wijzigingen kennis kregen, hebben zij den Sultan voorgehouden dat dezelve niet gewigtig genoeg waren om deswege de op den weg der onderhandeling reeds verkregen uitkomsten in de waagschaal te stellen, en dat ingeval zij door het kabinet van St. Petersburg niet wierden goedgekeurd, de Porte ze zou dienen terug te nemen en tot de eenvoudige en onvoorwaardelijke aanneming besluiten: en dit is hetgeen zeer waarschijnlijk zal plaats hebben. Dit gelooven wij des te eerder, daar de nota waarin de Turksche wijzigingen zijn uiteengezet, over het geheel gesteld is in eenen toon van gezeggelijkheid. Wanneer men die nota aandachtig leest, gevoelt men dat het besluit der Porte niet onherroepelijk vast staat: zij vordert de wijzigingen niet, zij stelt ze veeleer voor en beveelt ze aan met aanvoering van gronden; zij vraagt raad en steun van hare bondgenooten. Kortom, de taal der nota is niet de taal van een ultimatum; de Porte heeft zich de handen niet gebonden door stellige en onherroepelijke verklaringen; het staat haar vrij nog aan den wensch der mogendheden toe te geven.

„ Maar zij die aan eene vreedzame beslechting van het geschil wanhopen, wijzen op de moeijelijkheden waarmede de Sultan binnen 's lands te worstelen heeft. De dweepzucht der Mohammedanen is weder aangewakkerd, en daarmede de haat tegen de Christenen en inzonderheid tegen de Russen. De Turken willen den krijg, wat er ook van kome. Zij hebben thans een talrijk en goed uitgerust leger. Deszelfs opperbevelhebber, Omer-Pacha, zou zeer wel kunnen besluiten de vijandelijkheden aan te vangen zonder de laatste bevelen des Sultans af te wachten. Te Konstantinopel heerscht groote gisting onder de bevolking; de Sultan en zijne ministers zijn niet bij magte den aandrang van den volksgeest te wederstaan; de Sultan acht zich zelven niet veilig; zijn leven wordt bedreigd; men heeft hem in het denkbeeld gebragt dat in de hoofdstad zijns rijks een opstand zou uitbreken, indien het volk vernam dat Rusland de in de Weener nota vervatte inwilligingen had verkregen. In het leger, te Konstantinopel en in de provincien zou de volksbeweging gaande gemaakt en uitgebreid worden door toedoen der politieke uitgewekenen van alle landen, die in Turkije eene schuilplaats hebben gevonden.

„ Zoo wordt de staat der zaken voorgesteld in de jongste berigten die wij uit Konstantinopel ontvangen; en gelijkluidende berigten zijn ook naar wij meenen te weten, aan de met de Porte verbonden gouvernementen toegekomen. Alzoo heeft het gevaar zich verplaatst; de diplomatie heeft niet slechts den persoonlijken tegenzin van den Sultan en zijne ministers te overwinnen; zij kan gedwarsboomd worden door eene schending des vredes aan den Donau, of ook door eene revolutionaire beweging tegen den persoon zelven van den Sultan. Al deze gebeurlijkheden zijn, naar wij meenen te weten, door het Engelsche kabinet in overweging genomen, en het heeft, eenige dagen geleden, na zeer rijpe beraadslaging, bepaalde en stellige instructien aan den Britschen gezant te Konstantinopel gezonden, waarnaar hij in elk geval handelen moet. Hij zal van de Porte de intrekking moeten vragen der voorgestelde wijzigingen en hare eenvoudige en onvoorwaardelijke toetreding tot de Weener nota; hij zal haar voorhouden dat thans van haar besluit het behoud des vredes afhangt, en verklaren dat, ingeval de Porte, in strijd met den raad harer bondgenooten, den oorlog verkiest, zij niet langer op de ondersteuning van Europa kan rekenen, maar alle gevolgen voor hare eigen rekening zal moeten nemen. Mogt de Sultan aan den raad zijner bondgenooten gehoor geven, hetgeen men te Londen schijnt te verwachten, dan zou in een opstand te Konstantinopel of in eigenmagtige krijgsbedrijven van Omer-Pacha geen groot gevaar gelegen zijn. De opstand zou door de vereenigde Fransche en Engelsche zeemagt al spoedig bedwongen worden; want in dat geval zouden de vloten terstond voor Konstantinopel verschijnen om het leven, de kroon en het gezag des Sultans te beveiligen tegen opstandelingen, van welke afkomst ook, Mohammedanen, Christenen of renegaten. Eigenmagtige stappen van Omer-Pacha zouden door Keizer Nicolaas niet worden aangerekend aan het Turksche gouvernement, hetwelk zich zelf zou hebben te verdedigen tegen de gewelddadigheden der partij wier inzigten door Omer-Pacha zouden gevolgd zijn.

„ Wij gelooven alzoo nog dat de vrede zal behouden blijven. Wel zou het een zonderlinge afloop van het geschil zijn, wanneer men de Fransche en Engelsche vloten de Dardanellen zag binnendringen, niet om Konstantinopel tegen de Russen, maar om den Sultan tegen oproerige onderdanen te beschermen. Doch ook dan zouden de vloten getrouw blijven aan het doel harer zending, die eenigljk strekken moest om den vrede van Europa te verzekeren.

„ De nieuwe instructien voor den Britschen gezant te Konstantinopel zijn den 13den dezer van Londen afgezonden. Zij zijn van zeer dringenden en stelligen aard, en vastgesteld in eene vergadering van vier ministers, den graaf Aberdeen, lord Clarendon, lord John Russell en lord Palmerston, de eenige destijds te Londen aanwezige leden des kabinets. In deze vergadering zijn, naar men zegt, alle besluiten met eenparigheid van stemmen genomen. Al de vier genoemde ministers zijn bijzonder met de diplomatieke aangelegenheden bekend, daar drie van hen vroeger de portefeuille van buitenlandsche zaken in handen gehad hebben, en de tegenwoordige minister van buitenlandsche zaken, lord Clarendon, reeds een staatsman van veel ervaring is.

„ De voor den Britschen gezant te Konstantinopel bestemde instructien zijn ook, naar men verzekert, aan het Fransche kabinet medegedeeld."

DUITSCHLAND.

Volgens een telegraphisch berigt uit Weenen van jl. Zaturdag, was toen aldaar de stellige tijding ontvangen, dat de Keizer van Rusland den 25sten dezer te Olmutz zou aankomen; de Russische rijkskanselier, graaf Nesselrode, zou hem vergezellen en te Olmutz conferentien houden met den graaf Buol-Schauenstein, den voorzitter van het Oostenrijksche kabinet, die zich van Weenen naar Olmutz zou begeven.

De Berlijnsche *Zeit* hecht groot gewigt aan de ontmoeting der beide Keizers te Olmutz. „ Wij verwachten — zegt het ministeriele orgaan in zijn nommer van gisteren — dat zij beslissende gevolgen zal hebben, niet slechts voor de beslechting van het Turksch-Russische geschil, maar in het algemeen voor het lot van Europa in de eerstvolgende tijden. Oostenrijks belangen, inzonderheid het belang hetwelk de Oostenrijksche monarchie bij het behoud van den algemeenen vrede heeft, zullen bij die ontmoeting gewis niet achtergesteld worden."

ZWITSERLAND.

Terwijl in Zwitserland op verscheiden punten de werken tot het aanleggen van spoorwegen reeds op het terrein aangevangen zijn, is door den grooten raad van het kanton Tessin met bijkans algemeene stemmen (99 tegen 11) concessie verleend voor het aanleggen van den spoorweg die Zwitserland door den bergpas van den Luckmanier met Italie moet verbinden. Alzoo is het aanleggen dezer ook voor het algemeene handelsverkeer van Europa gewigtige linie definitief besloten, daar van de beide andere onmiddellijk betrokken kantons, St. Gallen en Graauwbunderland, reeds vroeger concessie verkregen was, terwijl de eedgenootschappelijke overheid vooraf de vereischte goedkeuring op deze concessien had verleend. De groote raad van Tessin had te beslissen tusschen twee spoorwegplannen, die beide in Zwitserland warme voorstanders vonden, de linie over den Luckmanier en die over den St. Gothard. Dit laatste plan, hoewel bij het andere achtergesteld zijnde, schijnt echter nog niet geheel opgegeven te zijn.

ITALIE.

Tot teregtwijzing eener overdrevene opgave, deelt het *Journal des Débats*, op grond van het getuigenis van een te Rome verschijnend dagblad, het volgende mede:

„ Op den 8sten Augustus jl. waren in den geheelen Kerkelijken Staat, in alle huizen van detentie en correctie, uit welken hoofde ook, slechts omstreeks 11,000 personen opgesloten, en daaronder waren 6039 veroordeelden; de opgeslotenen wegens de zwaarste misdaden zoowel als die wegens de geringste politieke overtreding zijn onder dat getal begrepen. Wat betreft het getal der wegens politieke redenen opgeslotene personen, waren er toen in den geheelen Kerkelijken Staat slechts 469 veroordeelden, en het getal der nog niet veroordeelden was nog minder groot. Het geheele getal der opgesloten personen, de nog niet gevonnisden daaronder begrepen, bedroeg minder dan een op de drie duizend inwoners."

— Den 10den dezer is te Modena een ministerieel besluit afgekondigd waarbij de uitvoer van graan verboden, en de invoer van graan van regt vrijgesteld wordt; het een en ander tot nader order en behoudens het vrije handelsverkeer met de andere Staten van het Oostenrijksche tolverbond.

SPANJE.

Reeds is gemeld dat de Spaansche minister van marine, de heer Doral, door zijne ambtgenooten gedwongen is geworden af te treden, wegens de wijze waarop hij gehandeld had bij de aanbesteding eener levering van steenkolen voor de dienst van zijn departement. Van het oordeel zijner ambtgenooten heeft hij zich openlijk op de wetgevende kamers en op het publiek beroepen. Hiertoe strekte eene voordragt aan de Koningin, waarin hij zeide: „ Ik bevind mij in de volstrekte noodzakelijkheid mijne eer te verdedigen. Verschillende wegen staan mij daartoe open; ik acht het best, mij op de publieke opinie te beroepen en de geheele zaak te zijner tijd bij de Cortes in onderzoek te brengen. Overigens verlang ik, wegens het aangevoerde, uitdrukkelijk te wensch ik dat zij beoordeeld worden door hen die volgens de constitutie daartoe bevoegd en verpligt zijn. Daarvoor is het echter noodig de bewijsstukken aan de Cortes en aan het publiek voor te leggen; en hiertoe vraag ik de koninklijke magtiging."

Deze voordragt is in het Spaansche regeringsblad van den 11den dezer openbaar gemaakt, te gelijk met een koninklijk besluit waarbij de gevraagde magtiging wordt verleend.

FRANKRIJK.

De Parijsche *Constitutionnel* van gisteren berigt dat volgens de jongste tijdingen op de Fransche graanmarkten weder eene algemeene rijzing der prijzen plaats heeft.

In een der dagbladen van Marseille leest men het volgende: „ Van den 1sten tot den 31sten Augustus zijn in onze haven 86 schepen binnengekomen, aanbrengende 295,965 hectoliters tarwe; en van den 1sten September tot den 13den dezer ingesloten 37 schepen met 134,034 hectoliter granen: dus is te zamen 429,999 hect. graan in onze haven aangevoerd, dat is iets minder dan Frankrijk in anderhalf dag verbruikt.

„ Er worden nog groote toevoeren van graan in onze haven verwacht. Zes honderd schepen zijn thans op weg of nemen in de Zwarte zee ladingen in, om onze graanmagazijnen te vullen; deze ladingen kunnen te zamen begroot worden op 2,400,000 hect.; en dit voegende bij hetgeen reeds sedert den 1sten Augustus is aangevoerd, bevindt men dat Marseille in eenige maanden tijds nagenoeg drie millioen hectoliters aan de consumtie van Frankrijk levert. Hoeveel scheepsruimte en hoeveel tijd zal deze aanvoer niet hebben vereischt! en nog is het niet genoeg om Frankrijk gedurende tien dagen te voeden. Wie deze feiten overweegt, zal met ons instemmen in den wensch dat het vlottend graanregt niet slechts tijdelijk, gelijk thans het geval is, maar definitief worde opgeheven, en dat het land niet langer bloot gesteld blijve aan de bange onzekerheid die onder dat regt steeds bestaat, of er voor de volksvoeding tijdig zal gezorgd worden."

ENGELAND.

In de officiele *London Gazette* van den 16den dezer is een koninklijk besluit afgekondigd, waarbij de voorschriften der in 1848 gemaakte wet houdende bepalingen tot wering van besmettende en heerschende ziekten en tot wegruiming van hetgeen voor de algemeene gezondheid nadeelig is, weder in werking worden gebragt, en wel vooreerst voor zes maanden tijds. Deze wet strekt vooral ook om aan de plaatselijke overheden ter bevordering van het aangewezen doel ruimer bevoegdheid te geven.

Vele plaatselijke besturen in Engeland beginnen thans maatregelen te nemen tot betere zuivering der straten, tot sluiting van ongezonde woningen, tot wering van schadelijke eetwaren enz. De *Times* klaagt met verontwaardiging, dat er eene nieuwe plage noodig is geweest om tot zoodanige, altijd heilzame maatregelen te doen overgaan, en dat de cholera thans de meeste plaatsen nog even onvoorbereid op hare komst vindt, als bij hare vroegere verschijningen in 1849 en in 1831.

— Aan de Londensche graanmarkt is jl. Vrijdag de prijs der tarwe

drie shilling per quarter gerssen, deels ten gevolge der voor de oogst-werkzaamheden ongunstige weersgesteldheid, maar vooral ten gevolge der aanvrage voor andere landen.

— De nieuwe gezant der Vereenigde Staten in Engeland, de heer Buchanan, door de kamer van koophandel te Liverpool uitgenoodigd zijnde tot een ter zijner eer aan te rigten gastmaal, heeft deze uitnoodiging wegens bijzondere omstandigheden afgewezen, maar tevens in zijnen brief aan de kamer van koophandel zijne ingenomenheid met het vrijhandels-beginsel en zijne overtuiging van de onschatbare waarde des vredes betuigd. „De tijd schijnt eindelijk gekomen te zijn — *zoo schrijft hij* onder anderen — waarop het menschdom inziet dat bekrompen en onregtvaardige beperkingen van den buitenlandschen handel haar eigen doel gewisselijk tegenwerken, en waarop het eigenbelang zelf voor eene liberale staatkunde pleit.... Ik geloof dat de thans nog tusschen Engeland en de Vereenigde Staten aanhangige geschilpunten, voor zooveel de daarbij betrokken materiele belangen aangaat, niet zoo veel waarde hebben als zou verloren gaan door eene halfjarige schorsing van den handel tusschen de beide landen."

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 17 September: Fransche 3 pcts. rente fr. 76.65; idem $4\frac{1}{2}$ pcts. fr. 101.60.

Londen 17 September: Engel. 3 pcts. gecons. $95\frac{1}{2}$ pct. —; Nederl. $2\frac{1}{2}$ pcts. " pct. — idem 4 pcts. $97\frac{3}{4}$ pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 19den September.*

Heden worden van regeringswege ten behoeve der kamers van koophandel en fabrieken, vermeld bij § 2 der circulaire in de *Staats-courant* van 29 Junij 1852, opgaven verzonden:

1°. van het geheele bedrag der gallons gedistilleerd, in Engeland en Schotland afzonderlijk gestookt en met regten belast, van het jaar 1800 tot 1852;

2°. van het bedrag zoo der regten in ieder jaar ontvangen, als der belasting voor iederen gallon;

3°. van het getal der aanhalingen en der personen, vervolgd en gevangen gezet wegens overtreding der wetten tegen het onbevoegd distilleren.

In het officiele blad der Belgische regering, den *Moniteur*, van den 17den dezer, leest men dat het Belgische rijks-archief dezer dagen verrijkt is met een stuk van groote waarde, een door Balthasar Gerards, den moordenaar van Prins Willem I van Oranje, eigenhandig geschreven verhaal van dien moord.

Wij vernemen dat dit stuk in handen geweest is van bevoegde beoordeelaren hier te lande, maar dat deze, schoon de oudheid van het stuk erkennende, op goede gronden gemeend hebben het niet anders te kunnen beschouwen dan als een gelijktijdig afschrift der oorspronkelijke confessie van Balthasar Gerards, wier inhoud algemeen bekend is.

Wij hebben heden middag de Javasche Couranten tot den 23sten Julij jl. loopende, ontvangen, en ontleenen daaraan het volgende.

Bij resolutie van den 8sten Julij jl., heeft de Gouverneur-Generaal, in aanmerking nemende, dat de sedert vele jaren herhaaldelijk aan-[illegible] pogingen door de Chinezen ter Westkust van Borneo, om zich [illegible] der daargestelde magten, zelfs met geweld te onttrekken, de verdere toelating dier onrustige vreemde kolonisten allezins onraadzaam maken, goedgevonden te bepalen:

Art. 1. De aanvoer van Chinezen in de Westerafdeeling van Borneo, onverschillig van waar, of op welke plaats aangebragt, is onbepaald verboden.

Art. 2. De verbodsbepalingen op den aanbreng van en het verleenen van huisvesting aan Chinesche nieuwelingen, voor *Java* daargesteld bij de besluiten van 14 November 1837, n°. 1 (*Staatsblad* n°. 58) en 20 October 1838, n°. 7 (*Staatsblad* n°. 40), worden voor de Westerafdeeling van Borneo van toepassing verklaard en beschouwd als in deze geïnsereerd.

Bij resolutie van den Gouverneur-Generaal van den 17den Julij jl. is bepaald:

a. dat door den resident van Riouw aan vreemdelingen zal kunnen worden toegestaan zich in die vrijhaven tot het drijven van handel tot wederopzeggens, op te houden;

b. dat door de residenten van Riouw en van Menado niet zal mogen worden overgegaan tot de intrekking van eene verleende toestemming van oponthoud te Riouw, dan wel te Menado of Kema, anders als om redenen van overwegend belang, en op bijzondere magtiging van den Gouverneur-Generaal;

c. dat de residenten van Riouw en Menado bevoegd zullen zijn om handelaren, aan wie het tijdelijk verblijf te Riouw dan wel te Menado of Kema is toegestaan, te vergunnen zich ook, tot wederopzeggens toe, op de hoofdplaatsen in de afdeelingen van die residentien op te houden, mits zich onderwerpende aan alle plaatselijke verordeningen en instructien, welke ten hunnen aanzien mogten noodig bevonden worden.

Voorts waren door de Gouverneur-Generaal de volgende beschikkingen genomen:

(*Javasche Courant van den 13den Julij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen: eervol, wegens vertrek, mr. T. H. der Kinderen, als lid in den landraad der stad en voorsteden van Batavia;

uit 's lands dienst; de ambtenaar L. C. Zowran von Ranzow, laatstelijk secretaris van de wees- en boedelkamer te Sourabaija;

benoemd: tot 3den commies ter secretarie van den resident van Samarang, R. R. J. Schilter, thans commies bij den adsistent-resident van politie te Samarang;

tot commies bij den adsistent-resident van politie te Samarang, H. C. van der Wal, thans 1ste klerk op het bureau van den resident van Samarang;

verleend, wegens ziekte, een tweejarig verlof naar Nederland, aan den resident van Riouw, J. C. de Lannoy.

ontheven, eervol, de civile geneesheer W. Bakhuis, van de hem, krachtens besluit van 10 September 1852, n°. 2, opgedragen waarneming der civile geneeskundige dienst in de afdeeling Toeban van de residentie Rembang;

(*Javasche Courant van den 16den Julij.*)

bij het civiel departement:

ontslagen, uit 's lands dienst, de opziener bij de koffijbereiding in de residentie Bantam, W. A. Schmidt;

gesteld, ter beschikking van den resident van Banjoemaas, de ambtenaar M. H. Beekveld, laatstelijk boekhouder bij het collegie van boedelmeesteren te Batavia;

benoemd: bij de algemeene rekenkamer, tot 1sten commies, de 2de commies bij de kamer L. G. A. Miero;

tot 2de commiesen, de 3de commiesen bij de kamer E. J. H. Jeekel en R. W. G. J. van Waardenburg;

tot 3de commiesen, de klerken bij de kamer J. H. Fuchter en J. M. G. Brondgeest;

bij de lands-drukkerij: tot hoofdopziener, de opziener bij die inrigting M. Muller;

tot opziener, de letterzetter der 2 de klasse bij die inrigting A. F. G. de Pineda;

bij het militair departement:

goedgekeurd dat door het militair departement zijn overgeplaatst, bij de infanterie: bij het 3de bataillon, de 1ste luitenant P. E. A. van der Wijck, van het garnizoens-bataillon ter westkust van Sumatra;

bij het 4de bataillon, de 2de luitenant A. C. van der Boom, van het 5de bataillon;

bij het 7de bataillon, de kapitein E. C. van Daalen, van het garnizoens-bataillon in de Molukken, en de 2de luitenant J. Conrad, van het 4de bataillon;

bij het 12de bataillon, de 1ste luitenant C. Eekhout, van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling, en de 2de luitenants W. C. Braakman en C. J. Bijker, beiden van het 4de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling (Banjoemaas), de 2de luitenant N. H. Kornelissen, van het 9de bataillon;

bij het garnizoens-bataillon ter westkust van Sumatra, de 2de luitenant H. F. Meijer, van het 3de bataillon;

bij de militaire administratie: als onder-intendant der 2de klasse, de betaalmeester 1ste klasse A. Dekkers;

als adjunct-intendanten, de betaalmeesters 2de klasse J. P. M. de Groot en L. V. J. E. de Stürler;

als adspirant-intendant, de adspirant-betaalmeester J. J. Spiekerman van Weezelenburg;

bij de artillerie, bij het personeel, de 2de luitenant G. Brongers, van het materieel;

bij het wapen der genie, bevorderd: tot kapitein, de 1ste luitenant W. F. Versteeg;

tot 1sten luitenant-adjudant, de 2de luitenant-adjudant M. A. van Walchren;

bij de militaire geneeskundige dienst, tot officier van gezondheid der eerste klasse M. Th. Reiche;

bij de militaire administratie, benoemd, tot adspirant-betaalmeester, de sergeant van het garnizoens-bataillon ter westkust van Sumatra C. Strickling;

(*Javasche Courant van den 20sten Julij.*)

bij het civiel departement:

gepensioneerd, de eervol uit 's lands dienst ontslagen commies-ontvanger der inkomende en uitgaande regten te Pasoeroean J. J. Riems;

benoemd, tot lid in den raad van justitie te Soerabaija, mr. W. A. van Jeveren, thans substituut-officier bij den raad van justitie te Samarang;

voorloopig gesteld, ter beschikking van den eerstaanwezenden ingenieur te Batavia, de van verlof uit Nederland teruggekeerde opzigter der eerste klasse bij den waterstaat P. van Oers.

bij het militair departement;

ontheven, eervol, de betaalmeester der 2de klasse bij de militaire administratie H. W. van Leenhof, van de betrekking van directeur der kleeder- en schoenmakerijen te fort Erfprins, met bepaling, dat hij van voor memorie bij zijn corps zal terugkeeren;

benoemd, tot kommandant van het militair huis van arrest te Willem I en directeur der aldaar aanwezige kleeder- en schoenmakerijen, den gepensioneerde kapitein der infanterie F. J. Berg;

bevorderd: bij de geneeskundige dienst, tot apotheker der 1ste klasse, de apotheker der 2de klrsse H. F. N. Ukena:

tot officier van gezondheid der 2de klasse, de officier van gezondheid der 3de klasse C. Helfrich;

tot architect van de 1ste klasse der genie, de architect van de 2de klasse W. Ihne;

(*Javasche Courant van den 23sten Julij.*)

bij het civiel departement:

gesteld, ter beschikking van den directeur der cultures, de ambtenaar der 2de klasse J. F. Haase;

goedgekeurd, dat door den directeur der cultures bij het personeel der indigo-cultuur zijn overgeplaatst: de opziener der 1ste klasse H. B. Wiggers, uit de residentie Banjoemaas naar Bagelen en de opziener der 1ste klasse B. H. Outhoof, uit de residentie Bagelen naar Banjoemaas;

Volgens de *Javasche Courant* van den 13den en 20sten Julij jl. was de gouverneur-generaal den 9den te voren van Buitenzorg naar Bandong vertrokken, om van daar de reis te vervolgen over een gedeelte van Java.

Te Bandong overnacht hebbende, zette Zijne Excellentie den volgenden dag de reis over Sumedang en Karang Sambong voort naar Madjalengka en Cheribon, alwaar ten huize van den regent, radhen adhipati aria Karta-dhi-Ningrat, de nacht werd doorgebragt.

Van Madjalengka werd den 11den de reis vervolgd over Madja, alwaar een koffijpelmolen werd bezigtigd, naar Pandjaloe, onder het regentschap Galoe.

In de pasanggrahan van die plaats werd ook de volgende dag doorgebragt, en van daar uit werden togten in de omstreken gedaan.

Den 13den vertrok men van Pandjaloe naar Koeningan en overnachtte ten huize van den regent radhen adhipati aria Soeria-dhi-Redja, waarna de reis werd voortgezet naar Cheribon.

Onderweg bezocht de Gouverneur-Generaal de op twee palen van Cheribon gelegene bouwvallen van het lusthuis der voormalige Sultans van Cheribon, Soengie Raga, en aan het residentiehuis te Tangkil afgestapt zijnde, werd Zijne Excellentie ontvangen door de voornaamste Europesche ambtenaren en ingezetenen, zoomede door den titulairen Sultan Anom van Cheribon en eenige pangerans van zijn huis, en de hoofden der vreemde Oostersche natien.

— Tot voortzetting der berigten, opgenomen in de *Staats-courant* van den 16den Augustus jl. laten wij hier volgen de uit de *Javasche Courant* van den 16den Julij jl. overgenomen mededeeling van eenige bewegingen der zeemagt in onze overzeesche bezittingen.

Den 1sten Julij is van Batavia naar de wateren van Celebes vertrokken, met bestemming om daar voorloopig station te houden, Zr. Ms. fregat *Prins Frederik der Nederlanden*, onder bevel van den kapitein-ter-zee A. C. van Braam Houckgeest.

Zr. Ms. fregat *Prins Hendrik der Nederlanden*, vergezeld van Zr. Ms. stoomschip *Vesuvius*, beide bodems behoorende tot het station in de Moluksche wateren en respectievelijk gekommandeerd wordende door den kapitein-ter-zee C. F. Stavenisse de Brauw en den luitenant-ter-zee 1ste klasse P. A. Matthijsen, hebben in de maanden Maart en April jl. eenen togt gedaan naar de eilanden Ali Ati, Karras, Adi, de Karoefoi-rivier en Merkus-oord, gelegen op de westkust van Nieuw-Guinea, ten einde onderzoek te doen naar den door de bevolking dier kust in de jaren 1851 en 1852 op Karras en Kapau en op de Karoefoi-rivier gepleegde moord en roof.

Bij het bezoeken der verschillende eilanden werd alles in die streken rustig bevonden, verschillende verhooren afgenomen van de in de genoemde misdrijven betrokken geweest zijnde personen, en de schuldigen, ten getale van drie, voor zoover die in handen zijn gevallen, als arrestanten met de *Vesuvius* naar Amboina opgezonden.

Op den 14den April jl. verlieten beide schepen Merkus-oord, en stoomde de *Vesuvius* naar Poelo Lakahia, terwijl het fregat koers stelde naar de Aroë-eilanden, voor welke het op den 17den aan den ingang naar Dobo ten anker kwam.

Aldaar was alles rustig; verscheidene Macassaarsche en Boeginesche vaartuigen hielden zich bezig met het inladen van de voortbrengselen dezer eilanden. Vervolgens vertrok het fregat naar Koor, ten einde berigten in te winnen naar de waarheid van een op Amboina gekomen gerucht, dat de radja van dat eiland door eenen Tidoreschen prins zou ontvoerd zijn.

Het bleek echter dat een der beide radja's van Koor twee jaren geleden een papoeër, een tidoreschen prins toebehoorende, geroofd, doch dien later, op den eisch van dezen vorst teruggegeven en tevens aan eene boete voldaan had. Van hier vertrokken, liet de *Prins Hendrik der Nederlanden* den 30sten April weder het anker vallen in de baai van Amboina, na op Banda de voor deze commissie-reis medegegeven ambtenaar en loods afgezet te hebben.

De *Vesuvius* deed inmiddels eene proef met de zich op Lakahia bevindende steenkolen; deze brandstof werd echter niet bruikbaar bevonden en kan niet dan met groote moeite opgegraven worden.

Op dezen togt heeft men geene gelegenheid laten voorbijgaan, om, voor zoover de tijd dit toeliet, de op de westkust van Guinea bezochte reeden en baaijen op te nemen of daarvan schetsen te vervaardigen.

Na van Lakahia naar Amboina teruggekeerd te zijn, vertrok de *Vesuvius* andermaal van daar, aan boord hebbende den gouverneur der Molukken en den militairen kommandant van Amboina, naar Banda, en keerde den 28sten daaraanvolgende op Amboina terug.

Op den 21sten Junij jl. kwam te dezer reede Zr. Ms. korvet *Sumatra*, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee H. Wipff. Den 18den September ll. uit Nederland vertrokken en de Kaap de Goede Hoop aangedaan hebbende, stevende die bodem van daar naar Australie, en liet den 8sten Maart jl. het anker ter reede van Melbourne vallen. Men vond hier ongeveer een 200tal schepen, waaronder twee Nederlandsche, waarbij later nog eenige arriveerden; geen dezer bodems heeft tot vereffening van geschillen de tusschenkomst van den bevelhebber der korvet noodig gehad. Den 19den verliet men deze haven en zonder eenige merkwaardige voorvallen kwam de *Sumatra* den 15den April ter reede van Port Jackson (Sydney), alwaar onder vele andere ook verscheidene Nederlandsche schepen lagen. Ook hier werd door niet één der gezagvoerders de bemiddeling van den bevelhebber verlangd.

De ontvangst van het état-major op deze beide plaatsen liet niets te wenschen over; vele beleefdheden werden aan hetzelve door de autoriteiten en ingezetenen bewezen.

Ten opzigte van den handel, welke vooral met betrekking tot Nederland en deze kolonie voor veel uitbreiding vatbaar is, was men van meening, dat behalve materialen, kaas, boter, jenever, gezouten visch, en van de koloniale producten, koffij, suiker, rijst, Java-sigaren en specerijen goeden aftrek zullen hebben.

Niettegenstaande men te Port Jackson de bemanning vergund had aan wal te gaan, waardoor zij ruimschoots gelegenheid had om daar achter te blijven, zijn slechts 4 schepelingen gedeserteerd.

Den 22sten April vertrok de *Sumatra* van Port Jackson, koers stellende naar het St. George-kanaal, om verder benoorden Nieuw-Guinea en het eiland Waigio om, door de Gilolo-passagie de straten Boeten en Saleijer, de reis herwaarts te vervolgen.

Men was echter verpligt Macassar aan te doen, en aldaar een drietal dagen te vertoeven, om eenige aan scheurbuik lijdende schepelingen te ontschepen en aan de overigen eenige ververschingen te doen verstrekken.

Zr. Ms. brik *de Haai*, waarover de kapitein-luitenant-ter zee J. F E. von Römer het bevel voert, gelijk in ons vorige berigt [zie *Staats-courant* van den 16den Augustus jl.] is opgenomen, den 12den Mei de reede van Batavia verlaten hebbende, ten einde het station in de wateren van Riouw van de schoenerbrik *Saparoea*, luitenant-ter-zee 1ste klasse W. A. de Gelder, welke bij de vlag is opgeroepen, over te nemen, deed den 16den daaraanvolgende Muntok en Lingga aan, en kwam den 2den Junij op de plaats harer bestemming.

De schoenerbrik *Ambon*, gestationneerd in de wateren van Timor, onder bevel van den luitenant-ter-zee 1ste klasse J. A. K. van Hasselt, heeft eenen togt naar Larentoeka gedaan, en aldaar alles rustig bevonden. Het fort en de officiers-woningen waren voltooid, de gezondheidstoestand der bezetting voldoende.

Den 14den Mei is Zr. Ms. schoenerbrik *Sylph*, behoorende tot het station in de Molluksche wateren, van Ambon naar Xulla en Bangaai-eilanden vertrokken en aan deszelfs bevelhebber, den luitenant-ter-zee 1ste klasse J. van der Straaten, opgedragen een naauwkeurig onderzoek naar den stand van zaken, met betrekking tot eene door den Sultan van Ternate bevolen verwisseling van eenige beambten, en het door Z. H. tegen de zich op Bangaai ophoudende Tabellorezen en Gilolorezen uitgevaardigd manifest, te doen, — waarbij zij worden aangemaand om binnen een jaar naar hunne haardsteden terug te keeren.

Zr. Ms. schoener *Argo*, luitenant ter zee 1ste klasse P. van Wijhe, heeft gedurende drie weken langs het westelijk gedeelte der noordkust van Java en in Straat Sunda gekruist, de bogt van Bantam, Meeuwen-, Keizers- en Lampong-baaijen bezocht, doch geene van zee- en strand-dieverij verdachte vaartuigen ontmoet. Den 26sten Junij ter reede Batavia terugkeerende, bragt de bevelhebber tevens berigt mede, dat de Amerikaansche oorlogskorvet *Van Deelen*, commodore Pope, bestemd naar Macao, bezig was water in te nemen in de Meeuwenbaai om van daar de reis te vervolgen.

Zr. Ms. schoener *Aruba*, den 26sten Mei door het stoomschip *Batavia* op sleeptouw genomen, kwam den 26sten Mei te Muntok ter vervanging van het schroefstoomschip *Samarang*.

Zr. Ms. transportschip *Merwede*, onder bevel van den kapitein-luitenant-ter-zee M. C. van Vreeland, heeft te Sourabaija eene lading houtwerken ingenomen, en is met eenige Chinezen en kisten met suikerrietstekken den 2den Julij van hier over Suriname naar Nederland vertrokken.

Den 23sten Junij kwam ter reede van Batavia Zr. Ms. transportschip *Prins Willem Frederik Hendrik*, kapitein-luitenant-ter-zee G. H. Buschman, den 13den December 1852 uit Nederland vertrokken.

Door slecht weder en ziekte der bemanning heeft die bodem twee maal te Deal moeten binnenloopen, vervolgens de Kaap de Goede Hoop bezocht, en na een verblijf van 17 dagen aldaar, de reis herwaarts zonder eenige merkwaardige voorvallen voortgezet.

Den 19den Junij is van Sourabaija in station naar Macassar vertrokken, Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, onder bevel van den kapitein-luitenant-ter-zee P. Dibbetz, na alvorens de vroeger vermelde commissien en nautische opnamen te hebben volbragt.

Zr. Ms. stoomschip *Merapi*, hetwelk op den 15den Mei, onder tijdelijk bevel van den luitenant-ter-zee 1ste klasse J. P. G. Muller, met den schout-bij-nacht, kommandant van Zr. Ms. zeemagt aan boord, tot het doen eener inspectiereis van hier vertrok, is den 1sten Julij met genoemden vlag-officier, laatstelijk komende van Samarang, te Batavia teruggekomen; op dien togt heeft het zich naar Macassar, Banjermassing, Banjoewangie en Soerabaija begeven.

De *Hekla*, onder bevel van den luitenant-ter-zee 1ste klasse P. van Woelderen, kwam dezer dagen van Sourabaija, gereed voor het vertrek naar Nederland.

Het ijzeren stoomschip *Suriname*, luitenant ter zee 1ste klasse H. P. Arkenbout Schokker, welks togt naar de noordelijkste Spermondes, tot opsporing van de zich aldaar vestoond hebbende zeeroovers, wij in ons n°. 47 [zie *Staats-courant* van den 16den Augustus jl.] mededeelden, heeft bij die gelegenheid het eiland Kapi Pasang en vervolgens het onbewoonde eiland Dondonbalie bezocht.

Van dit eiland werden door de kruisboot n°. 3, welke men van Macassar op sleep medegenomen had, en eene gewapende sloep, zes menschen aan boord gebragt, behoorende tot het groot Hertenbeesten eiland, die volgens hunne opgave door eene bintak (rooversprauw) waren achtervolgd. Meer dan twintig dagen hadden deze lieden zich op het eiland opgehouden, zonder ander voedsel dan boombladeren en een weinig schelpvisschen.

Den togt vervolgende, werden door de *Suriname* de Samtella-eilanden aangedaan, en de opvarenden van eenige visscherspraauwen ondervraagd, waarvan men vernam dat bij Kopi Posang eene groote en eene kleine bintakpraauw waren geweest, die na de opvarenden van eenige kleine visscherspraauwen te hebben beroofd, waren vertrokken, en zich niet hadden gewaagd in de nabijheid der bewoonde eilanden te komen. Verder zuidwaarts de Spermondes doorgeloopen zijnde, zonder iets van zeeroovers te ontdekken, keerde dit stoomschip met de zes inwoners van het Hertenbeesten-eiland naar Macassar terug, alwaar men op den 22sten Mei jl. aankwam.

In de eerste helft der maand Julij is door datzelfde stoomschip een togt naar Bima gedaan tot overbrenging van gouvernements-geschenken voor den Sultan aldaar, en keerde de *Suriname*, zonder eenige bijzondere ontmoeting, den 13den Julij bij het station terug.

De *Samarang*, schroefstoomschip, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse G. F. G. Gobius, kruisende ter Oostkust van Sumatra, heeft den 19den Mei depêches van den resident van Palembang tot aan den mond der Djambi-rivier voor den civilen gezaghebber van Moearah Kompeh overgebragt, de kruisboot n°. 22, welke gerepareerd is geworden, op sleep derwaarts medenemende, na zich zes dagen voor de Djambi opgehouden te hebben, in welk tijdsbestek betreffende de blokkade niets bijzonders voorviel dan het aanhouden en opbrengen der kruisboot n°. 26, eene linggasche praauw, die meer wapens aan boord had dan op den pas vermeld stonden, verliet de *Samarang* de Nioer, met den wil naar Palembang. — Voor de monding der Soensang ontmoette het de schoener *Aruba*, waarna men naar Muntok vertrok, het station der bekruising op de Oostkust van Sumatra door den bevelhebber der *Aruba* werd overgenomen, en de *Samarang* den 2den Julij van daar met den meesten spoed tot versterking van het station ter Westkust van Borneo naar Sambas vertrok.

— Uit Palembang wordt, volgens berigten van den 30sten Junij gemeld, dat aldaar eene gewenschte rust heerschte.

De over de Ampat Lawang te Tebing Tingie aangebragte tijding van onrustige bewegingen in de afdeeling Benkoelen, scheen in eerstgemeld landschap nadeelig te werken; het gerucht liep dat eenig volk zich derwaarts zou begeven, om zich bij de oproerigen te voegen; er werden weder pogingen aangewend om in de Marga Hoeboe Poeding (Ampat Lawang) de rust te verstoren; aldaar zouden eenige meisjes en vrouwen zich tot poeijang hebben opgeworpen; doch de hoofden trachten dit tegen te gaan.

Radja Tiang Alam hield zich in de Lintang Kirie op, waar hij zijne verstandhouding met de slechtgezinden trachtte voort te zetten.

Zijner Majesteits schoener *Aruba*, die van eenen kruistogt door de Djambie rivier te Muntok was teruggekeerd, had Moeara Kompeh rustig verlaten.

— Van Poerwodadie wordt van den 3den Julij gemeld, dat de zware regens die reeds verleden jaar de tweede gewas-aanplantingen deden uitsterven, en in dit jaar zooveel van het padiegewas, in de afdeeling Grobogan en het zuidelijk gedeelte van Damak, verwoest hebben, nog steeds aanhouden en door zware onweersbuijen afgewisseld worden.

Nadat het van den 25sten Junij jl., tot nu toe, alle dagen vrij hard geregend had, is er in den avond en nacht van den 1sten op den 2den dezer eene bui gevallen, zoo hevig dat zij bijna acht uren lang aangehouden heeft.

De grond is overal doortrokken van water; en er kan niets gedaan worden aan de zoo noodige aanplantingen van tweede gewas.

Het is, ter voorkoming dat de bevolking van de afdeeling Grobogan welligt in moeijelijke omstandigheden zou kunnen komen, hoogst wenschelijk, dat er eene gunstige verandering in de weêrsgesteldheid kome, en de langdurige natheid van den grond voor droogte plaats make, ten einde de schade, die aan het padiegewas veroorzaakt is, nog door eene ruime aanplanting van tweede gewas, vergoed kunne worden.

In de afdeeling Demak, met uitzondering van dat gedeelte hetwelk aan de afdeeling Grobogan grenst, zijn de regens veel minder en op verre na zoo hevig niet.

— Men schrijft uit Sourabaija van den 27sten Junij:

„De onophoudelijke regens welke van af de maand Mei in deze residentie zijn gevallen, hebben tot nog toe een zeer ongunstigen invloed gehad op de suiker-fabricatie, zoodat de meeste fabrikanten, zoowel ter besparing van het kostbare verbruik van brandhout, als omdat het riet zeer waterachtig en niet genoegzaam tot rijpheid was gekomen, hebben opgehouden met malen, een gunstiger tijd afwachtende. De binnenwegen waarlangs het riet getransporteerd wordt, zijn door die regens dan ook moeijelijk voor de karrevoerders berijdbaar, en het is te voorzien, dat ingeval dit buitengewone weder blijft aanhouden, zulks belangrijke schade aan de meesten zal ten gevolge hebben."

— De *Javasche Courant* van den 16den Julij jl. behelst het volgende:

„In het begin van 1852 werd op voorstel van den resident van Rembang magtiging verleend tot daarstelling van eenen stuwdam in de rivier van Soelang, en tot het graven eener waterleiding uit deze rivier, ter lengte van 5400 ellen.

De berigten omtrent dit werk luiden zeer gunstig. De dam, welke, in afwijking van het oorspronkelijk plan, van aarde en gesloten is met een gemetseld verlaat in den vasten grond, heeft in de afgeloopen regenmoesson de sterkste bandjers zonder letsel doorgestaan. De waterleiding echter is gebleken op enkele plaatsen niet genoegzaam uitgediept te zijn, terwijl op andere punten aardschuivingen plaats hadden. Daardoor is eenige vertraging in het gebruik van dit waterwerk veroorzaakt. Er bestaat evenwel vooruitzigt, dat in de volgende westmoesson door deze opdamming 395 bouws sawavelden en 427 bouws tagalgronden van levend water zullen kunnen worden voorzien."

— In de *Javasche courant* van den 20sten Julij leest men:

„De aandacht der regering is in de laatste jaren herhaaldelijk gevestigd op de vangst van walvisschen in de zeeën, die den Nederlandschen Archipel bespoelen.

De regering heeft van hare zijde de betrokken hoofden van gewestelijk bestuur uitgenoodigd, om al die bijzonderheden aan haar mede te deelen, welke zij nopens dezen belangrijken tak van nijverheid mogten vernemen.

Onlangs zijn deswege eenige berigten ingekomen. Daaraan ontleenen wij het volgende.

In de Moluksche, zoowel als in de Solosche en Japansche zeeën, worden drie soorten van walvisschen aangetroffen: eene kenbaar aan schier horizontale spuiting; de tweede aan bijna perpendiculaire spuiting, en de laatste aan eene groote vin op den rug. Gedurende alle jaargetijden worden zij in de Moluksche zeeën aangetroffen, het meest echter van November tot April. Dan vertoonen zij zich voornamelijk van het eiland Boero tot om de noord van het eiland Kilolo. Zr. Ms. brik *de Haai* zag in December jl., van Banda naar Amboina terugkeerende, groote scholen der laatstbedoelde soort. Gedurende dien tijd doorkruisen de walvischvaarders de Moluksche zee; zij loopen nu en dan te Kema en op de Talantsche eilanden binnen; van April tot November wordt in de Japansche zee gevischt.

De walvischvaarders zijn meestal 350 à 450 tonnen groot, en blijven gewoonlijk drie jaren uit.

De Amerikanen bragten ook in de laatste jaren schoeners in de vaart, doch deze bleken voor de Japansche zee ongeschikt te zijn.

Voor eene volle lading van een schip van bovengemeld charter, zijn 100 à 130 walvisschen noodig. — Van één visch worden soms 120 à 130 barrels traan gewonnen, doch gemiddeld levert iedere visch 25 barrels op, waarvan 16 een last uitmaken.

Het beweren dat de walvisschen in de Moluksche zee sterk verminderd zouden zijn, verdient nadere bevestiging, daar volgens informatie het tegendeel zou plaats hebben.

De verhouding tusschen gelukkig en ongelukkig visschen zou zijn, dat van de 10 schepen 4 binnen de 3 jaren, en 3 binnen de 4 jaren, met volle lading, en de 3 andere na verloop van 4 jaren, slechts met een derde lading terugkeeren."

Blijkens een, onder dagteekening van den 9den September jl., van Z. M. consul-generaal te Bergen, in Noorwegen, ontvangen berigt was de nieuwe vangst van stokvisch alstoen geheel aangekomen, zijnde de hoeveelheid aanzienlijker dan het vorige jaar, doch de hoedanigheid niet zoo goed, aangezien dezelve grootendeels inwendig niet geheel gezond is. De prijzen zijn matig; men koopt Hollandsche sortering tot 71 sh. en de sortering voor de Middellandsche zee tot 68 sh. per waag; bruine traan geldt spd. 14, en blanke dito spd. 15 per ton; de vraag naar medicijntraan is lang zoo aanmerkelijk niet als verleden jaar. De stokvisch vindt veel aftrek naar Nederland en Belgie, maar minder naar de Middellandsche zee dan vorige jaren.

De vrachten te Bergen waren wat hooger, doch niet in verhouding tot de Oostzee-vrachten of tot de vrachten in de Middellandsche en Zwarte zeeën. Er werd besteed 50 cents per waag visch naar Nederland en 50 à 60 cents Hollandsch naar de Middellandsche zee en de Golf van Venetie.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** De Minister van Binnenlandsche Zaken

Brengt ter kennis van het publiek, dat bij den Boekhandelaar A. J. van Weelden te 's Gravenhage, en door diens tusschenkomst in de voornaamste gemeenten des Rijks, tegen den prijs van zes gulden veertig cents (f 6.40) per exemplaar is verkrijgbaar gesteld het werk getiteld: Register VIII bevattende de beschrijving van de Peilschalen, Hakkelbouten en andere Verkenmerken langs de rivier de IJssel van Westervoort tot de Zuiderzee, benevens: 1º. de opgave van de betrekking tot het Amsterdamsche peil (AP) *a.* van de Nulpunten en Noodpeilen aan de Peilschalen, en *b.* van de Hakkelbouten en Verkenmerken; en 2º. eenige bijlagen, bevattende bijzonderheden betrekkelijk deze rivier, uit gedane waterpassingen enz. bijeengezameld door den Ingenieur en den Adspirant-ingenieur van den Waterstaat *J. G. W. Fijnje* en *J. Lebret*, 1852.

's Gravenhage, den 7den September 1853.

Van Reenen.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 23sten September 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Vijfde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Arnhem, worden Aanbesteed:

het Uitbreken van twee houten duikers, en het Bouwen van twee steenen duikers in den grooten weg van de 1ste klasse, nº. 2, tusschen Arnhem en Nijmegen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele Inschrijving, volgens Art. 12 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaats-werken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur Conrad en den Ingenieur Waldorp, te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Van Reenen.

Provincie *Gelderland.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 7den October 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Gelderland, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het vijfde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden Aanbesteed:

het Leveren en Plaatsen van eene Hardsteenen Peilschaal aan de Rivier de Waal te Nijmegen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens Artikel 10 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, te Arnhem, en voorts op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur Conrad en den Ingenieur Waldorp, te Arnhem.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Van Reenen.

MINISTERIE VAN MARINE.

*** De Minister van Marine brengt ter kennis van Belanghebbenden, dat op Donderdag den 20sten October aanstaande, des middags ten 12 ure, door den Directeur en Kommandant der Marine te *Willemsoord*, onder nadere goedkeuring, bij Inschrijving zal worden Aanbesteed:

het Maken en Oprigten van eene Nieuwe Zeekaap op den Noordvaarder, nabij het Eiland Terschelling.

Het tijdstip waarop de Kaap geheel in orde opgesteld moet zijn is bepaald op 1º. Julij 1854, zoodat de aannemer in den aanstaanden winter de zamenstellende deelen in gereedheid zal kunnen brengen, om in het goede saizoen tot de oprigting op het terrein over te gaan.

Het Bestek, waarnaar deze Aanbesteding zal geschieden, ligt dagelijks, van 's morgens ten tien tot 's namiddags ten twee ure (Zon- en Feestdagen uitgezonderd) ter lezing in het Locaal van het Departement van Marine te *'s Gravenhage*, ten Burele van den Directeur en Kommandant der Marine te *Willemsoord*, van de Directie der Marine te *Amsterdam*, en van den Onder-Inspecteur over het Loodswezen enz. te *Terschelling*; voorts in de Bureaux van de Provinciale Gouvernementen van *Zuid- en Noordholland*, *Friesland*, *Overijssel* en *Groningen*, en van het Plaatselijk Bestuur van *Terschelling*.

De Teekening dezer nieuw op te rigten Kaap ligt ter bezigtiging bij de Directie der Marine te *Willemsoord*, alwaar daags vóór en op den dag der Aanbesteding nadere inlichtingen bij den Ingenieur, met de zorg voor het werk belast, te bekomen zullen zijn.

De Biljetten van Inschrijving, behoorlijk gesloten en op gezegeld papier geschreven, zullen uiterlijk op den 20sten October aanstaande, des middags vóór twaalf ure, *vrachtvrij* moeten worden bezorgd aan den Directeur en Kommandant der Marine te *Willemsoord*.

's Gravenhage, den 9den September 1853.

De Minister voornoemd,
J. Enslie.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat bij de vernieuwing van de oude zoogenaamde *Veldkaap* op *Vlieland*, de nieuwe Kaap 100 N. ellen Oostelijker is geplaatst, dan de afgebrokene oude kaap, en nu niet meer dient als merk: de *Veld-* en *groote Strandkaap* inten voor de Noorder Witte ton van het bestaan hebbende vaarwater de *Jetting*, en voor de Witte ton genaamd *Schieringhals*; maar dat thans de twee genoemde kapen in ééne lijn zijn gebragt, voor het aandoen, van buiten, van het vaarwater de *Blaauwe Slenk*, leidende naar *Harlingen*.

Het scherm der kaap heeft de rigting nagenoeg van N. O. t. O. en Z. W. t. W. (per miswijzend kompas). De kaap is 17 Ned. ellen boven volzee verheven.

's Gravenhage, den 2den September 1853.

Voor den Minister voornoemd,
De Secretaris-Generaal,
Muller.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, verwittigt bij deze de belanghebbenden dat, onder nadere goedkeuring van het Departement van Justitie, door de Commissie van Administratie over de gevangenissen te Rotterdam, in tegenwoordigheid van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het tiende district, op Zaturdag den 1sten October 1853, des middags ten 12 ure, in een van de localen der betrokkene gevangenis, zal worden Aanbesteed:

het doen van eenige Veranderingen en Verbeteringen aan het gebouw der Gevangenis voor Jeugdige Veroordeelden te Rotterdam.

Deze aanbesteding zal geschieden alleen bij inschrijving, zoo als in het Bestek nader is omschreven.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal boven en behalve aan de localen van het Departement van Justitie, van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland en aan het local der Gevangenis, ter lezing liggen te 's Gravenhage, in de Koffijhuizen en Logementen; te Delft in de Gouden Roos; te Rotterdam in den Romein, in het Hof van Berlijn en in het Neêrlands Wapen bij Frijthoff, alsmede te Gouda in den Zalm en in het Herthuis.

Zullende Maandag vóór de Besteding aanwijzing op de plaats worden gedaan, en nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Greve, te 's Gravenhage, en den Hoofdingenieur-titulair Docters van Leeuwen, te Gorinchem.

s Gravenhage, den 19den September 1853.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN DER HEIM.

GYMNASIUM TE BRIELLE.

Curatoren van het Gymnasium te Brielle verwittigen de belanghebbenden, dat met 1°. Januarij 1854, het getal Onderwijzers *voorloopelijk* met *één*, onder den titel van *Conrector*, die den graad van *Doctor in de Letteren* zal moeten hebben, vermeerderd zal worden. Bij voorkeur zullen in aanmerking komen zij, die in staat zijn om ook in ééne of meer levende talen grondig onderwijs te geven. Die hieromtrent nadere inlichtingen verlangt, kan zich tot dat einde met franco brief wenden, tot een der ondergeteekenden.

De sollicitatie op zegel geschreven, zal vóór den 15den October aanstaande aan den Eerst-ondergeteekende ingezonden moeten worden.

Brielle, 17 September 1853.

Curatoren van het Gymnasium voornoemd,
A. M. DE ROUVILLE.
N. VAN DER TOUK ADRIANI.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Eerste* trekking der *Derde* Klasse van de 221ste *Staats-Loterij*, op Maandag den 19den September 1853, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°.	18076	een prijs van		1000	gulden.
»	2466	»	»	» 1000	»
»	8579	»	»	» 1250	»
»	6025	»	»	» 25,000	»
»	15281	»	»	» 1000	»

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

*** Aan belanghebbenden wordt kennis gegeven, dat de in Nederland betaalbaar gestelde Dividenden van Aandeelen in de Javasche Bank over het 25ste boekjaar ad f 48.75 Indisch per aandeel, tot den wisselkoers van 95 cents per gulden en alzoo met f 46.31 1/4 Nederlandsch, zullen worden uitbetaald door de Nederlandsche Handel-Maatschappij, aanvangende met Vrijdag den 23sten September 1853, en zulks tegen quitantie-stelling in het daartoe bestemde register; waartoe ook bij behoorlijke onderhandsche procuratie kan gemagtigd worden.

Amsterdam, den 23sten Augustus 1853.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Door den Hoogen Raad der Nederlanden zijn, op 1 September 1853, aan *Hermanus Craandijk*, Zoon van wijlen *Pieter Craandijk* en van *Maria van Coppenaal*, thans Echtgenoot van *Wouter Cool*, Hoofdcommies bij het Departement van Binnenlandsche Zaken, wonende te 's Gravenhage, verleend Brieven van Meerderjarigverklaring, goedgekeurd bij 's Konings besluit van den 9den September 1853, n°. 72, en geregistreerd te 's Gravenhage den 14den September 1853, welke hem geven al de Regten, bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.

KRAIJENHOFF,
Procureur voor den Hoogen Raad.

*** Heden den zeventienden September achttien honderd drie en vijftig.

Ten verzoeke van den heer *Pieter Rekker*, Procureur bij het Provinciaal Geregtshof in Zeeland en de Arrondissements-regtbank zitting houdende te Middelburg, wonende te Middelburg, in zijne hoedanigheid van Curator in de Onbeheerde Nalatenschap van na te melden Overledene, daartoe benoemd bij Vonnis der evengenoemde Regtbank van den zesden October achttien honderd een en vijftig, op expeditie geregistreerd, kiezende de Requirant, die ten deze aan geen patent subject is, woonplaats te Middelburg ten kantore van den heer *Johannis Martinus Briese*, Procureur bij de Regtbank voornoemd, wonende te Middelburg in de Vlissingsche straat, Wijk K, n°. 43/44, die in dit regtsgeding werkzaam zijn zal;

Krachtens Vonnis door gemelde Regtbank op den zevenden dezer gewezen, op expeditie geregistreerd,

heb ik Ondergeteekende, *Johannes Kulderij* Az., geadmitteerd en beëedigd Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Middelburg, aldaar woonachtig, behoorlijk aangifte tot bekomen van patent voor dezen jare gedaan hebbende, doch nog onvoorzien van Acte,

Bij deze Openbare Dagvaarding andermaal opgeroepen, alle op de eerste Dagvaarding niet verschenen bekende, benevens alle onbekende of afwezige belanghebbenden bij de voormelde Onbeheerde Nalatenschap van *Johanna Jacoba Wildmolders*, eerst Weduwe van *Jan Kruger*, en laatst van *Cornelis Frederikus van Meeuwen*, gewoond hebbende en op den acht en twintigsten December achttien honderd dertig te Middelburg overleden,

Om: overeenkomstig de wet te verschijnen op Woensdag den drie en twintigsten November achttien honderd drie en vijftig, des voormiddags ten tien ure, voor de Arrondissements-regtbank zitting houdende te Middelburg en gehouden wordende in eene der zalen van het Raadhuis te Middelburg, ten einde te antwoorden en met den Eischer voort te procederen op de vordering, die hij tegen den Gedaagde heeft ingesteld, strekkende, dat:

aangezien de Eischer verlangt te doen Rekening en Verantwoording van zijn in voorschreven hoedanigheid gehouden Beheer en Afgifte aan de daartoe geregtigden van het saldo van gezegde Onbeheerde Nalatenschap;

aangezien de Eischer ingevolge de Wet ter inzage van belanghebbenden ter Griffie van gemelde Regtbank met de daartoe behoorende bescheiden heeft nedergelegd, zijne te doene Rekening en Verantwoording, waaronder staat: » Geregistreerd te Middelburg den zes en twintigsten April » achttien honderd drie en vijftig, in deel vier, folio drie en veertig » verso, vak zeven en acht, houdende zes bladen en geen renvooijen; » ontvangen voor vast regt tachtig cents, voor quitantie-regt twee en » dertig en een halven cent, uitmakende met de acht en dertig opcenten » een gulden vijf en vijftig en een halven cent. De Ontvanger (geteekend) » *W. L. van Sonsbeeck.*"

bij Vonnis van de gemelde Regtbank zal worden benoemd een Regter-commissaris, ten wiens overstaan die rekening zal worden afgelegd, en dat de Gedaagden daarbij tevens zullen worden veroordeeld, om, nadat die rekening alzoo zal zijn gedaan, met den Eischer in zijne hoedanigheid, op de wijze bij de wet voorgeschreven, voort te procederen, ten einde te geraken tot de bepaling van het saldo dier rekening, en vervolgens door hem, voor zoover zulks dit toelaat en daartegen geen verzet plaats heeft, te worden uitgekeerd en afgegeven aan zoodanige belanghebbenden als bevonden zullen worden daartoe geregtigd te zijn; waarna de Eischer jegens elk en een iegelijk ter dezer zake zal zijn verantwoord, alles altijd met verklaring dat de kosten ter dezer zake bereids gemaakt, en verder te maken, door den Eischer, in zijne hoedanigheid, bij voorrang zullen kunnen worden gekort op het batig overschot wat blijken mogt dat de Eischer van denzelven boedel schuldig is, alsmede met veroordeeling van de zoodanigen der Gedaagden welke deze vordering zullen tegenspreken, in de kosten van het regtsgeding.

Afschrift dezer Dagvaarding, welke eenmaal in de *Nederlandsche Staats-Courant* en in de *Middelburgsche Courant* zal worden geplaatst, is door mij Deurwaarder aangeplakt aan de vergaderplaats van meergenoemde Arrondissements-regtbank.

De kosten zijn, onbegrepen de registratieregten en de plaatsing in de dagbladen, zes gulden acht en een halve cent. (Geteekend) *J. Kulderij* Az., Deurwaarder.

Geregistreerd te Middelburg den zeventienden September, 1800 drie en vijftig, in deel vijf en twintig, folio veertien, recto vak een en twee, houdende twee bladen en geen renvooijen; ontvangen voor regt tachtig cents, uitmakende met de acht en dertig opcenten, een gulden tien en een halven cent. De Ontvanger, (get.) *W. L. van Sonsbeeck.*

*** Bij Acte, op den 5den September 1853, ten overstaan van den Notaris mr. *Pieter Lijndrajer* Jr. en getuigen aldaar verleden en geregistreerd, is tusschen de heeren *Cornelis Stoffers*, Koopman, wonende binnen deze stad, op de Bloemmarkt, en *Johann Franz Werleman*, Fabrikant, wonende binnen deze stad, in de Vijzelstraat, bij de Heerengracht, opgerigt eene Vennootschap, uitsluitend tot uitoefening van den Handel in Manufacturen en aanverwante Artikelen, onder de Firma van *Stoffers en Werleman*, van welke de beide heeren de teekening zullen hebben. Deze Vennootschap is aangegaan te rekenen van den eersten September laatstleden, voor den tijd van Vijf Jaren en zal geregeld worden voor een jaar te zijn gecontinueerd, wanneer niet op 1 Januarij van ieder volgend jaar dezelve door een der Vennooten schriftelijk zal zijn opgezegd; zullende in gevalle van dissolutie bij het leven der contractanten de liquidatie door beiden geschieden met de teekening der Firma en bijvoeging der woorden: » In liquidatie."

Namens de heeren Vennooten,
LIJNDRAJER, *Notaris.*

*** De Bewindvoerder in den Boedel van wijlen Mejuffrouw *Petronella Deborah van Spall*, gewoond hebbende en overleden te IJsselstein, roept bij deze op de heeren *Hendrik Rademaker van Spall, Pieter Cornelis van Spall* en *François Christiaan van Spall*, kinderen van den heer *Jan Lambertus van Spall*, in leven Nederlandsch Gouverneur te Cochin, mitsgaders de heeren *Simon Diderich van Spall, Pieter Gosenson van Spall, Jan Willem van Spall, Johan Karel van Spall* en *Jan Marinus van Spall*, kinderen van wijlen den heer *Pieter van Spall*, in leven Resident der Nederlandsche volkplantingen op de Kust van Madura, om van han bestaan te doen blijken, en hunne regten te doen gelden op bovengemelden Boedel, door overlegging van behoorlijke, authentieke en gelegaliseerde bewijzen en volmagten; vrachtvrij in te leveren vóór den 22sten Augustus 1854, ten Kantore van den Notaris *A. D. G. A. Immink* te IJsselstein.

*** De Bekende en Onbekende Schuldeischers der Nalatenschap van *Frederik Ryser*, vroeger Kastelein, gewoond hebbende te Utrecht en aldaar overleden, worden opgeroepen tegen Zaturdag den achtsten October 1853, des middags ten twaalf ure, in het Locaal van Verkoopingen achter St. Pieter te Utrecht, wijk F, n°. 363, ten einde aan hen te doen Rekening en Verantwoording van het beheer en de vereffening van gemelde onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap en indien er geen verzet plaats heeft, zullen, na het aanhooren der Rekening en Verantwoording, hunne Schuldvorderingen worden voldaan, voor zoover het bedrag der Nalatenschap daartoe toereikende zal zijn.

*** De Erfgenamen van *Jacobus Merson*, vroeger te *'s Gravenhage* in Holland, gewoond hebbende, kunnen voor hen voordeelige mededeeling ontvangen met betrekking tot bezitting in Amerika, wanneer zij zich aanmelden bij *Michael Nourse & Co.*, Agenten voor Amerika enz. 17 Cornhill London.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.